

[Kofod-Svendsen]

sikkerhedspolitiske udvalg. Der vil vi gerne gå ind i en konstruktiv drøftelse af det.

Pelle Voigt (SF):

Selv når man kender og er vant til både udenrigsministerens og regeringspartiordførernes holdninger og optræden i disse spørgsmål, må jeg tilstå, at jeg alligevel er en lille smule forbløffet. Jeg synes, man må stille sig selv det spørgsmål: hvis vi ikke her i folketinget kan enes om noget så simpelt som at traktatfæste Norden som en C-våbenfri zone, hvilke nedrustningstiltag vil vi så overhovedet være i stand til nogen sinde at enes om i det særlige Østergaardudvalg eller andre steder?

Der er tilsyneladende fuldstændig enighed om, at kemiske våben er noget forfærdeligt noget, og at man skal gøre, hvad man kan for at bekæmpe oplagringen og udbredelsen af dem. Men det skal øjensynlig ske på ganske traditionel vis ene og alene ved, at man fremfører sine synspunkter om disse spørgsmål i de større forsamlinger, og ved, at man, så vidt jeg kan forstå, i vid udstrækning overlader det til stormagterne først og fremmest at finde en løsning, som vi andre så på et eller andet tidspunkt kan tilknytte os.

Jeg er da glad for, at der sker visse fremskridt i forhandlingerne på dette område, men jeg kan ikke undlade at gøre opmærksom på, at det, selv om det er vældig godt at have nedrustningsforhandlinger, er et særtræk ved mange nedrustningsforhandlinger, også Conference on Disarmament, altså nedrustningskonferencen i Genève, at der gennemgående produceres flere uforbindende erklæringer og hensigtserklæringer, end der produceres resultater. Der har i Europa på globalt plan været forhandlet om afskaffelse af og forbud mod produktion og oplagring af kemiske våben, lige siden man begyndte at producere disse våben før første verdenskrig, men vi står faktisk stadig væk, vil jeg nok sige, på den resultatmæssige side temmelig svagt i henseende til egentlige fremskridt.

Så sker der det i Europa, at to store og betydningsfulde partier, nemlig det socialistiske enhedsparti, som er regeringsparti i Østtyskland, og det vesttyske socialdemokrati siger: lad os prøve at få et gennembrud i form af den model, der hedder regionale aftaler; lad os prøve at lave en C-våbenfri zo-

ne i Centraleuropa. Desuden sker der i øjeblikket det, at Balkanstaterne vil igangsætte forhandlinger om en C-våbenfri zone i Balkanområdet. Der har for ganske få dage siden været afholdt et møde imellem den bulgarske og den rumænske præsident, hvor man har aftalt at sætte dette spørgsmål på dagsordenen for forhandlinger mellem landene i Balkanområdet.

Men så er der altså højt nordpå en række lande, som egentlig har en helt afklaret holdning til dette her, som uden at sætte nogen som helst sikkerhedspolitiske eller andre hensyn over styr kunne være de første, der laver en aftale og dermed letter indgåelsen af aftaler i det øvrige europæiske område, samtidig med at vi kunne udsende et signal om, at vi mildest talt ikke er tilhængere af de planer, der i øjeblikket udfoldes om en ny voldsom oprustning med kemiske våben, og at vi heller ikke er begejstrede for udviklingen af de nye militærdoktriner, som forudser en langt mere udbredt og en langt mere tilfældig anvendelse af kemiske våben i forbindelse med dybe stød-doktriner osv., end vi har set det tidligere.

Vi kunne gøre det her, uden at det ville koste os noget som helst, og det ville oven i købet have en gavnlige international indflydelse. Vi kunne i de nordiske lande lave verifikationsordninger, der kunne tjene som forbillede og inspirationskilde for de aftaler, der senere skal indgås.

Jeg er lidt forbløffet over, at man ikke engang kan enes om et så begrænset skridt som det, der i virkeligheden her er tale om. Jeg må stille det spørgsmål, om man så overhovedet kan tage nogen af regeringens andre erklæringer om nedrustningsvilje og vilje til international afspænding særlig alvorligt.

Man kan være modstander af, eller man kan være skeptisk over for regionale aftaler som instrument i denne forbindelse. Det kan drøftes, og det kan i givet fald også, hvis der kommer et forslag af denne art fra Danmark, blive drøftet mellem de nordiske lande. Men jeg kan ikke forestille mig, hverken på mellem-lang eller ganske kort sigt, at de nordiske lande vil kunne stille sig uden for en proces, hvor der forhandles om regionale atomvåbenfri zoner i Centraleuropa og på Balkan, ved at sige: nej, vi mener ikke, at denne diskussion hører hjemme i denne sammenhæng, vi har andre tanker i denne forbindelse osv.